

Discussiekaart 6: Hoe online 'hulp' via sociale media een averechts effect kan hebben

Goedbedoelde acties met desastreuze gevolgen

Discussie - goedbedoelde acties met desastreuze gevolgen

Deze discussie is bedoeld om te praten over hoe online 'hulp' via sociale media een averchts effect kan hebben.

Kwestie 1

Er was een gerucht dat een populaire leraar ontslagen zou worden. Spontaan besloten de leerlingen een Facebookactie op touw te zetten: 'Wim moet blijven'. De directie van de school en leraar Wim waren verbaasd, omdat er helemaal geen sprake was van een dreigend ontslag. Ze waren alleen maar aan het onderhandelen over de uren en het salaris.

Vragen

- Wat moet je doen als leerlingen zich geroepen voelen om een leraar te ondersteunen, ook al is daar geen grond voor?
- Moet je hen bedanken voor de moeite, en ze aanmoedigen om zich te blijven uitspreken, of moet je ze juist een lesje geven: ga nooit op geruchten af?

Kwestie 2

Ook ouders kunnen soms (te) hard van stapel lopen. Toen een school bekend maakte dat er een lerarentekort dreigde in de toekomst, gingen geschrokken ouders zelf aan het werk via sociale media. "Wie wil onze kinderen les geven?" De directie was er niet blij mee, legde uit dat dit pas in de verre toekomst zou spelen, en vroeg aan de ouders om de berichten te verwijderen.

Vragen

- Wat vind je van de aanpak van deze directie?
- En van de actie van de ouders?
- Wat zou je zelf doen in zo'n geval, als ouders ongevraagd hulp bieden bij schoolproblemen?
- Wat zijn je rechten, in zo'n geval?

Kwestie 3

Niet alleen leerlingen of ouders, maar ook scholen kunnen wel eens de plank misslaan. Door iets goed te willen doen, wat niet zo goed uitpakt. Een school wilde – heel modern – via sociale media achterhalen wat er nog verbeterd kon worden aan het onderwijs, en gebruikte daarvoor de hashtag #MontessoriProblems. Wat een tsunami aan problemen genereerde, ook van grappenmakers en trollen.

Vragen

- Wat deed deze school verkeerd?
- Hoe hadden ze dit moeten aanpakken?
- Is het mogelijk om een openbaar medium als Twitter te gebruiken om een school te evalueren, of moet je daar een ander (online) middel voor inzetten?
- Hoe zou je dit aanpakken?

Kwestie 4

Een schooldirecteur creëerde een WhatsAppgroep voor alle medewerkers, om iedereen snel te kunnen bereiken voor 'dienst-mededelingen'. Dat ging niet goed. Binnen de kortste keren werd de groep geteisterd met onzin, grappen en ruzie. Omdat het zo uit de hand liep, hief de directeur de groep op, en stuurde hij in het vervolg weer gewoon mailtjes.

Vragen

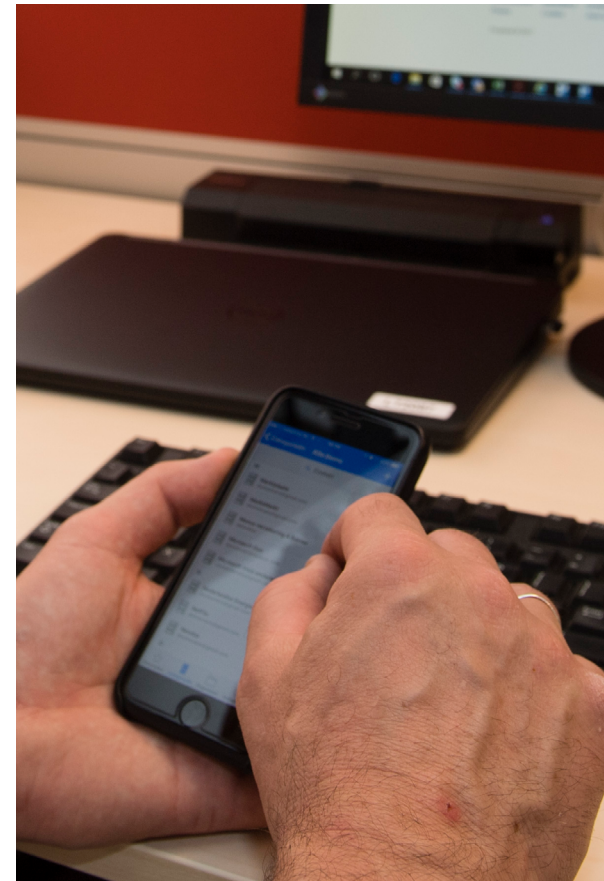
- Wat deed de directeur fout? Of deed hij helemaal niets fout?
- Hoe moet je zo'n WhatsAppgroep inrichten om er wél een goed werkend instrument van te maken? Moet je daar regels voor opstellen? Welke? En hoe communiceer je die?

Kwestie 5

Tot slot is er gelegenheid om over eigen ervaringen te praten.

Vragen

- Wie heeft ooit zelf iets dergelijks meegemaakt? Een al te enthousiaste collega, leerling, directeur of ouder, die de werking van sociale media nog niet helemaal goed begreep?
- Wat heb je toen gedaan?

Achtergrondinformatie

Deze discussie is bedoeld om te praten over de vraag wat je moet doen met goedbedoelde steun via sociale media, die verkeerd uitpakt.

De 'hulp' van ouders en leerlingen (of collega- leraren, of de schoolleiding zelf) pakt lang niet altijd goed uit. Ouders kunnen bijvoorbeeld proberen om – via Twitter – een nieuwe leraar te vinden, terwijl de school daar graag zelf de regie over wil voeren. En leerlingen kunnen via Facebook een steunbetuiging voor een leraar opzetten, omdat ze denken dat die ontslagen zal worden, terwijl dat het helemaal niet het geval is. Of een collega-leraar kan door een sympathieke – maar klungelig geformuleerde – steunbetuiging opeens een mikpunt voor hoon en spot worden.

Hoe voorkom je dat dit soort acties verkeerd uitpakken? En wat doe je eraan als het toch gebeurt, zonder de gutmensen tegen het hoofd te stoten? Moet je diplomatiek zijn of duidelijk? Daarover gaat deze discussiekaart.

Voorbeelden

Hieronder volgen enkele voorbeelden van (waar-gebeurde) incidenten rondom goedbedoelde acties die de school of een leraar eerder tegenwerkten dan hielpen.

Voorbeeld 1

Ouders van een basisschool gingen zelf, via sociale media, op zoek naar een leraar. De school had gemeld dat er een lerarentekort was

ontstaan, en dat sommige kinderen daardoor minder les zouden krijgen. Ook zouden er groepen gesplitst worden, en zelfs verdeeld worden over andere scholen. De directie was niet blij met deze ouderactie. Liever zochten ze zelf een oplossing. (Bron: [Algemeen Dagblad](#))

Voorbeeld 2

Een schooldirecteur creëerde – met de beste bedoelingen – een WhatsApp-groep voor zijn medewerkers. Dat werkte echter niet goed. Sommige leraren gebruikten de groep voor nutteloze zaken. Waar andere leraren zich weer aan ergerden. Maar wat moesten die doen? Konden ze zomaar uit zo'n officiële schoolgroep stappen? "Als ik nu uit de WhatsAppgroep ga, valt dat erg op ('heeft de groep verlaten') en krijg ik misschien het verwijt dat ik van allerlei zaken niet op de hoogte ben." (Bron: [Volkskrant Magazine](#))

Voorbeeld 3

Leerlingen van een middelbare school in Appingedam begonnen een Facebookactie om een dreigend ontslag van hun geliefde geschiedenisleraar ongedaan te maken. Binnen een dag waren er al meer dan 500 duimpjes. De actie was echter wat misplaatst, omdat er helemaal geen 'ontslag' dreigde. De directie moest gewoon nog nadenken of ze het tijdelijke contract wel konden verlengen, omdat dat automatisch tot een vast contract zou leiden. (Bron: [Dagblad van het Noorden](#))

Aandachtspunten

Hieronder lees je enkele dingen om te onthouden, als je de discussie gaat leiden.

“Sociale media komen vooral in het nieuws als er iets negatiefs gebeurt, zoals de ‘Facebookmoord’ of een zelfmoord naar aanleiding van digitaal pesten. De nadruk ligt dan vaak op de veiligheid. De positieve kanten van sociale media trekken minder aandacht.” (Bron: [Mijn Kind Online](#))

“Gedragsregels leveren een belangrijke bijdrage aan het bevorderen van de sociale veiligheid op school. Ze geven aan welk gedrag, offline én online, wenselijk is in de omgang met elkaar.” (Bron: [School en veiligheid](#))

“Ik breng mijn leerlingen altijd bij dat alles wat ze op internet doen, op de voorpagina van een krant moet kunnen die de volgende dag bij hun ouders wordt bezorgd.” (Bron: [Algemeen Dagblad](#))

Ter inspiratie: [Voorbeeldprotocol Sociale media op school](#). Dit protocol beschrijft hoe leraren en andere onderwijsprofessionals om moeten gaan met sociale media.

Heeft jouw school een eigen socialemediaprotocol? Dan heeft dat natuurlijk de voorkeur boven het voorbeeldprotocol. Eventueel kun je beide protocollen met elkaar vergelijken.

Tip 1: deel het eigen protocol – als dat er is – uit aan de deelnemers. Aan het eind of halverwege. Hoe goed kennen de leraren hun eigen gedragsregels?

Tip 2: ga na, op basis van de discussie die straks gevoerd wordt, of het huidige protocol moet worden aangepast. Moeten er misschien regels toegevoegd, verwijderd of gewijzigd worden? Neem de feedback van de deelnemers heel serieus.

Verder lezen

[Sociale media en ouders: Ouderparticipatie](#)

Interview met Marco Mathijsen (innovatie-adviseur bij VBS) die samen met Kennisnet het project ‘Ouderparticipatie en Sociale media’ opzette.

Datum

Maart 2018

Hoofdedactie

Remco Pijpers

Redactie

Louis Stiller en Henk Boeke

Eindredactie

Henk Boeke

Fotografie

Rodney Kersten

Sommige rechten voorbehouden

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(s) en uitgever van Kennisnet geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Over Kennisnet

Elke leerling verdient eigentijds, veilig en persoonlijk onderwijs. Daarom ondersteunt Kennisnet scholen met ict. We zorgen voor een landelijke ict-basisinfrastructuur, adviseren de sectorraden en delen onze kennis met het primair onderwijs (po), het voortgezet onderwijs (vo) en het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Zo laten we ict werken voor het onderwijs. Kennisnet wordt gefinancierd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

kennisnet.nl

Kennisnet
Paletsingel 32
2718 NT Zoetermeer

T 0800 321 22 33
E support@kennisnet.nl
I kennisnet.nl

Postbus 778
2700 AT Zoetermeer